

Činnost hereckého koordinátora a pomocného režiséra při realizaci hraných televizních seriálů v českých podmínkách

Aleš Solar

bakalářská práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Audiovize

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Aleš Solar**
Osobní číslo: **K16119**
Studijní program: **B8209 Teorie a praxe audiovizuální tvorby**
Studijní obor: **Produkce**
Forma studia: **Prezenční**
Téma práce: **1. Teoretická část:
Činnost hereckého koordinátora a pomocného režiséra při realizaci hraných televizních seriálů v českých podmínkách.
2. Praktická část:
Audiovizuální dílo nebo tematický soubor audiovizuálních děl, délka minimálně 10 minut, produkce.**

Zásady pro vypracování

1. Teoretická část:

Rozsah práce: minimálně 15 normostran textu bez započítání obsahu, rejstříku a obrazových příloh.

Formální podoba: Jednotná formální úprava teoretické části práce, její uložení a zpřístupnění se řídí aktuální verzí příslušné směrnice rektora. Student odevzdává 1 ks fyzické (tištěné) práce v kroužkové či pevné vazbě. Tištěná verze práce obsahuje originální „Zadání DP/BP“ včetně příslušných podpisů a studentem podepsané Prohlášení o původnosti práce. Práce v elektronické podobě obsahuje nascanované „Zadání DP/BP“ se všemi formálními náležitostmi a také nepodepsané Prohlášení studenta o původnosti práce. Plný text elektronické verze ve formátu PDF/A student odevzdá nahráním do IS/STAG a do příslušné složky na NAS-AAV (viz níže).

Pokyny k vypracování: prostudujte a analyzujte dostupné materiály z profesního hlediska a formulujte závěry a získané vědomosti do podoby akademického/odborného textu.

2. Praktická část: Výstupní dílo:

a) Produkce audiovizuálního díla v minimální délce 12 minut či soubor audiovizuálních děl oficiálně schválený před odevzdáním Výrobní komisí ateliéru Audiovizuální tvorba.

b) Upoutávka, teaser či trailer na předložené audiovizuální dílo.

c) Písemná explikace z pohledu dané specializace. Minimální rozsah: 2 normostrany.

d) Anotace.

e) Grafický návrh bookletu (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty v křivkách).

f) Návrh filmového plakátu formát 70 x 100cm (PDF/AI, CMYK, 300dpi, texty v křivkách).

g) Vyplněné a předané formuláře pro OSA, NFA.

h) Soubor, který obsahuje:

- případovou studii o realizaci praktické části ve všech fázích výroby v rozsahu 2 normostrany, - dialogovou listinu, - synopsi (česky i anglicky) minimální rozsah 15 řádků, jen digitální verze, - distribuční záměr, - technický scénář, - rozpočet filmu, - štábovou listinu, - natáčecí plán, - denní dispozice, - denní zprávy, - seznam uzavřených smluv, - vyúčtování filmu, - ohlasy na film v tisku a další dle dispozic vedoucího práce.

Všechny odevzdávané materiály musí splňovat vnitřní technické normy AAV pro odevzdávání prací a musí být řádně popsány (jméno, název, logo fakulty, formát, rozlišení). Vše je také řádně uloženo na NAS-FMK.

Součástí závěrečné práce je vytištěný a podepsaný formulář „Údaje o bakalářské práci studenta“.

Ve složce na NAS-AAV, označené Bakalářská / Magisterská práce uložte:

1. Teoretickou práci.

2. Vytvořte podsložku Praktická práce, která bude obsahovat:

- Materiály částí a – h.

- Film ve formátu HD v odpovídajícím datovém toku a kontejneru MPEG-4 part10 (MPEG-4 AVC) a kompresí H.264 s nekomprimovanou zvukovou stopou a to ve dvou verzích: 1) česká verze (české znění či titulky vypálené do obrazu), 2) anglická verze (anglické znění či titulky vypálené do obrazu).

- Film ve formátu HD, barevné rozhraní 4:2:2, hloubka 10 bit, kodek Avid DNxHD 185x a s nekomprimovanou zvukovou stopou a to ve dvou verzích:

1) česká verze (české znění či titulky vypálené do obrazu),

2) anglická verze (anglické znění či titulky vypálené do obrazu).

- Pokud je film vytvořen s vícekanálovou zvukovou stopou, budou výše uvedené formáty opatřeny navíc exporty stereo a vícekanálový.

Vytvořte podsložku s názvem Katalog, která bude obsahovat „Podklady pro katalog FMK UTB ve Zlíně“: 10 kusů obrazové dokumentace praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK. Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní e-mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce: **dle vnitřní normy**
Rozsah příloh: **dle vypracování**
Forma zpracování bakalářské práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Rozhovory s filmovými profesionály z praxe.
Vlastní praktické zkušenosti s tvorbou.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Viktor Mayer**
Ateliér Audiovize

Datum zadání bakalářské práce: **27. července 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **7. srpna 2020**

L.S.

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

MgA. Irena Kocí
vedoucí ateliéru

Ve Zlíně dne 28. července 2020

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: 4.8.2020

Jméno a příjmení studenta: Aleš Solar

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce popisuje činnost a postavení koordinátora pro herce a pomocného režiséra v natáčecím štábu při realizaci hraných televizních seriálů v českých podmínkách. Představuje dvě základní možnosti rozdělení kompetencí mezi produkční a režijní složkou ve vztahu k nasazení herců a jejich závazkům. Cílem této práce je ukázat důležitost profese koordinátora pro herce, představit uplatnění producentského a režijního způsobu práce a poukázat na to, co v dnešní době obnáší sestavení natáčecího plánu při realizaci hraných televizních seriálů.

Klíčová slova: koordinátor pro herce, herec, televizní seriál, pomocný režisér, produkce, režie

ABSTRACT

This bachelor degree final thesis shall describe an activities and a position of the actors coordinator in a film crew during the process of the production of a television series under the conditions of Czech productions. It also deals with two basic possibilities of division of powers between the production and the direction sections. The scope of this thesis shall also be to expose the importance of the profession of the actors coordinator, to present the usage of production and direction way of work and demonstrate the proceedings connected with the assembling of shooting plan for execution of a television series.

Keywords: coordinator for actors, actor, TV series, first assistant director, production, director

Rád bych upřímně poděkoval vedoucímu práce Mgr. Viktoru Mayerovi za vedení této práce, věnovaný čas, cenné rady a připomínky. Dále bych chtěl poděkovat herecké koordinátorce Olze Čapkové za konzultace, věnovaný čas a veškerou součinnost.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 KOORDINÁTOR PRO HERCE	13
1.1 ČINNOST KOORDINÁTORA V PŘÍPRAVNÉ ETAPĚ HRANÉHO TELEVIZNÍHO SERIÁLU	13
1.2 ČINNOST KOORDINÁTORA A POMOCNÉHO REŽISÉRA V NATÁČECÍ ETAPĚ HRANÉHO TELEVIZNÍHO SERIÁLU	16
1.3 ČINNOST KOORDINÁTORA V POSTPRODUKČNÍ ETAPĚ HRANÉHO TELEVIZNÍHO SERIÁLU	18
2 MOŽNOSTI PRÁCE S HERECKÝMI ZÁVAZKY	19
2.1 PRODUCENTSKÁ CESTA	19
2.2 REŽIJNÍ CESTA	20
3 SMLUVNÍ ZAJIŠTĚNÍ HERCŮ KONKRÉTNÍ PRODUKČÍ	21
3.1 ZMĚNY V NATÁČECÍM PLÁNU V PRŮBĚHU REALIZACE A JEJICH PŘÍČINY	21
4 ČINNOST HERCŮ V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH	25
4.1 HERCI JAKO ZAMĚSTNANCI DIVADLA	25
4.1.1 Divadelní fermany	25
4.2 HERCI NA VOLNÉ NOZE.....	26
II PRAKTICKÁ ČÁST	27
5 PŘÍPADOVÁ STUDIE HRANÉHO TV SERIÁLU KRIMINÁLKA 5.C	29
5.1 PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU	29
5.2 APLIKOVÁNÍ PRODUCENTSKÉ CESTY	30
5.3 VZNIK NATÁČECÍHO PLÁNU.....	31
ZÁVĚR	32
SEZNAM ZDROJŮ	33
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	34
SEZNAM OBRÁZKŮ	35

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Činnost hereckého koordinátora a pomocného režiséra při realizaci hraných televizních seriálů v českých podmínkách“ jsem si vybral z důvodu, že problematiku hereckých závazků považuji při sestavování natáčecího plánu za velmi aktuální. Osobně jsem měl možnost setkat se v praxi s případy, kdy herecké závazky výrazně zkomplikovaly natáčecí proces. Obvykle v těchto případech nebyl ve štábu přítomen koordinátor pro herce, ale pouze pomocný režisér a asistent režie. Srovnání výsledků činnosti těchto profesí mě přesvědčily o tom, jak je tato pozice ve filmovém štábu důležitá a producentům může ušetřit velké množství finančních prostředků. Koordinátor pro herce je profese, která úzce spolupracuje s režijní složkou, ale plně za svoji činnost odpovídá produkci, respektive výkonnému producentovi, nebo jím pověřené osobě.

Tato práce je rozdělena na dvě základní části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je členěna do čtyř kapitol. V první kapitole se věnuji činnosti koordinátora pro herce v jednotlivých etapách vzniku hraných televizních seriálů. Ve druhé kapitole představuji dvě cesty – producentskou a režijní, jak pracovat s herci, co se hereckých závazků týče. Tedy rozdělení kompetencí produkční a režijní složky, přípravy natáčecího plánu a organizace a zodpovědnosti těchto složek při vzniku hraných televizních seriálů. Popisuji aplikování obou možných cest, jejich výhody a nevýhody. V další kapitole se zabývám smluvním zajištěním herců. Také zde představuji své vlastní zkušenosti z praxe, které se týkají problematiky hereckých závazků. Ve zmíněných případech ve štábu nebyl přítomen koordinátor pro herce, ale veškeré herecké závazky zabezpečoval pomocný režisér, nebo jím pověřená osoba. V poslední kapitole představuji problematiku nasazení herců do odpovídajícího natáčecího plánu v daném natáčecím období v českých podmínkách. Popisuji výhody a nevýhody činnosti herců, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru v některém z českých divadel a naopak pokud jsou takzvaně „na volné noze“ a patří mezi osoby samostatně výdělečně činné.

V praktické části bakalářské práce představuji hraný detektivní seriál Kriminálka 5.C, kde jsem byl součástí produkčního týmu. Z vlastního pohledu a získaných zkušeností zde popisuji funkčnost práce koordinátora pro herce a pomocného režiséra.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOORDINÁTOR PRO HERCE

Koordinátor pro herce je profese, která úzce spolupracuje s režijní složkou, ale organizačně plně odpovídá za svoji činnost produkci, respektive výkonnému producentovi, nebo jím pověřené osobě. Jeho činnost při realizaci hraných televizních seriálů začíná již v rané fázi příprav, kdy pro produkci zabezpečuje herecké závazky a komunikaci s herci, jejich agenty či manažery. Jeho primárním výstupem v přípravné fázi projektu je předání hereckých závazků pomocnému režisérovi, který vytváří natáčecí plán. Po předání těchto podkladů závazky herců dále eviduje a aktualizuje.

Existuje několik možných variant zapojení koordinátora pro herce do realizace hraných televizních seriálů. Jeho činnost může skončit po přípravných pracích, kdy předá veškeré podklady pomocnému režisérovi nebo může pokračovat i v průběhu celého natáčecího období a v některých případech se tato profese může vyskytovat i v postprodukční fázi výroby hraných televizních seriálů. Výjimečně například i při plánování propagačních akcí. Nasazení koordinátora pro herce však záleží na konkrétní dohodě s produkcí, respektive výkonným producentem, nebo jím pověřené osobě.

1.1 Činnost koordinátora v přípravné etapě hraného televizního seriálu

Ve chvíli, kdy jsou obsazeny všechny role hraného televizního seriálu, předá castingová agentura produkci veškerou hereckou dokumentaci, včetně kontaktů a dalších důležitých informací, které jsou pro daný projekt důležité. V tuto chvíli do projektu vstupuje profese koordinátora pro herce, který musí mít o hercích komplexní a aktuální informace a velmi detailní přehled. Jeho hlavním úkolem je evidovat herecké závazky v průběhu celého natáčecího období, na základě kterých pak pomocný režisér ve spolupráci s koordinátorem pro herce vytváří konkrétní natáčecí plán. Je vždy velice důležité, aby koordinátor o hercích věděl v kolik hodin, jaký mají závazek a kde mají v určený čas být. Závazky herců se mohou měnit do doby, než s producentem podepíše smlouvu. Ve chvíli, kdy herec podepíše smlouvu a zaváže se pro účinkování v konkrétním projektu, tak se veškeré další předem nenahlášené závazky musí podřídit danému projektu, na který herec podepsal smlouvu. Hrané televizní seriály se většinou natáčejí v rámci jednotlivých natáčecích období, tzv. bloků, a před zahájením natáčení nemusí být známy konkrétní termíny natáčecích dní daného herce pro všechny bloky, ale musí být ve smlouvě jasně specifikováno, v jakých termínech se jednotlivé natáčecí bloky budou realizovat.

Při přípravě hraného televizního seriálu, který bude mít předpokládané natáčecí období jeden rok, by měl mít koordinátor pro herce zjištěné závazky pro hlavní role po celou dobu natáčecího období a veškeré nové závazky evidovat a aktualizovat. Dále by měl koordinátor vědět, zda herec působí v angažmá v divadle, nebo je na volné noze. Pokud například nastane situace, kdy herec oznámí koordinátorovi, že některé dny nemůže natáčet vůbec, tak je úkolem koordinátora zjistit, z jakého důvodu nemůže být k dispozici. Je to velice důležité, protože pokud by bylo v průběhu natáčecího období projektu potřeba dělat změny v natáčecím plánu, tak koordinátor musí vědět, kde a kdy má herec být a zda by v případě potřeby eventuálně mohl být k dispozici. V případě, že se závazky herce během natáčecího období hraného televizního seriálu změni, měl by neprodleně napsat hereckému koordinátorovi a ten si jeho změny v závazcích pro natáčecí období zaeviduje. Veškeré důležité informace je potřeba mít v písemné podobě.¹

„Pokud má herec svého manažera či agenta, který mu spravuje a eviduje jeho program a závazky, tak koordinátor pro herce obvykle řeší veškerou činnost herce v přípravné fázi výhradně s agentem.“²

Důležitou činností hereckého koordinátora v přípravné fázi projektů je také vytvoření takzvaných hereckých tabulek, které hercům shrnují nejdůležitější informace, jako jsou:

- termíny jednotlivých natáčecích dní
- předpokládaný čas směn
- obrazy, které v konkrétní dny natáčí
- závazky, které herec má
- celkový počet natáčecích dní v projektu

Tyto tabulky vytvoří koordinátor ve chvíli, kdy vznikne finální verze natáčecího plánu. Plán posléze zkontroluje a tabulky pošle hercům. Pokud nastane jakákoliv změna v natáčecím plánu, tak herecký koordinátor změnu výrazně vyznačí v herecké tabulce a pošle ji hercům, kterých se tato změna týká.

Herecké tabulky jsou také určené pro produkci, protože tím získá velmi jednoduchý a ucelený přehled o všech hercích, který ke své činnosti nezbytně potřebuje.

¹ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

² Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

KRIMINÁLKA 5.C - 18.6.18, role #8 - MIKINOVÁ				16 ND
datum	lokace	směna	obrazy	závazky
1 25.6.	Zlín	asi 08-20:00	107	OK
2 26.6.	Zlín	asi 08-20:00	1027, 404, 109, 211	OK
3 27.6.	Zlín	asi 08-20:00	903, 403, 1302, 1334	OK
4 28.6.	Zlín	asi 08-20:00	304, 601, 110	OK
5 29.6.	Pardubice	upřesníme	104, 102, 105,	do 12:00 školní akce
6 1.7.	Praha	upřesníme	103	20:00 koncert Praha
7 17.7.				OK
8 13.8.				OK
9 19.8.				OK
10 20.8.				OK
11 22.8.				Opraš. ZK Hrad, 18:30-21:30 v div.
12 23.8.				VP Praha Hrad, 18:30 v v div.
13 24.8.				OK
14 6.9.				OK
15 25.9.				ZK Praha, 16:00 Jatka78
16 26.9.				VP Praha 18:00 v div.?? Možná volno

Obrázek 1 Příklad herecké tabulky

Součástí tohoto přehledu je ještě jedna tabulka (viz níže), která shrnuje evidované závazky všech herců. Produkce tedy může hned vidět, jaký má herec závazek a kde se bude v daný čas vyskytovat. Herecký koordinátor produkci také připravuje tabulku s kontakty na herce, kde má produkce přehledně k dispozici telefony, emaily a adresy pro pick-upy herců.

KRIMINÁLKA 5.C - 19.6.18, ZÁVAZKY HERCI			
datum	# role	herec	evidované závazky
21.6.	3		do 12:00 škola, kytara 14:30-15:30 Zlín
	1102		VP Uherské Hradiště, 18:00(18:30) v div.
	1105		VP Brno, Biskupské nádvoří, 19:00 (19:30) v div.
22.6.	16		do 19:00 musí být v Olšanech (raději dřívě)
	201		VP Bratislava, 18:00 v div.
24.6.	23		VP Olomouc, 18:00 v div., (den předem VP Hr.Kr. plán nocleh)
	22		23.6. VP Č. Krumlov do 24:00
	1105		GZK Ústí n.Labem, 20:00 v div.
	1107		do 19:00 musí být v Brně
25.6.	11		do 18:00 v Bratislavě (v noci odlet na dovolenou)
26.6.			
27.6.			
28.6.	8		pokud to půjde, chce skončit co nejdříve kvůli cestě domů
29.6.	8		odjezd z Prahy nejdříve ve 12:00 (školní akce dětí)
	9		v 19:00 rodinná večeře (promoce dcery) v centru Prahy
1.7.	8		20:00 koncert v O2 Aréně Praha

Obrázek 2 Závazky herců televizního seriálu Kriminálka 5.C

Koordinátor pro herce může také pomáhat s obsazováním malých rolí či epizod. Není to však obvyklé a děje se to spíše výjimečně. Pokud koordinátor obsazuje malé role, většinou

to v praxi vypadá tak, že castingové agentury vyberou herce do jednotlivých rolí a na každou roli dají několik návrhů. Většinou se jedná o výběr tří herců, kteří by mohli danou postavu hrát. Režisér projektu zvolí pořadí herců, ve kterém budou pro účinkování v seriálu osloveni. Dále je již oslovuje koordinátor pro herce. Termínově zjistí, zda mají čas a následně je po předchozí dohodě s režisérem do projektu obsadí. V praxi to může vypadat i tak, že castingová agentura herce do malých rolí a epizod ani nenavrhuje, ale rovnou tuto činnost vykonává koordinátor pro herce. V případě potřeby obvykle bývá schopen si tyto role obsazovat sám.

Dále se herecký koordinátor podílí na organizaci kostýmních zkoušek a čtených zkoušek ve smyslu informovanosti herců, apod. Pro kostyméry může také zajišťovat míry jednotlivých herců.

Herecký koordinátor si musí v rámci hereckých závazků hlídat i další skutečnosti. Pokud má například herec večerní představení daleko od místa, kde produkce natáčí a další den má ve stejném místě natáčet znovu, koordinátor si musí ověřit, zda herec bude v místě hostování divadla spát nebo se bude ještě v noci po představení vracet do místa natáčení. Je to nesmírně důležité, protože pokud bude herec hostovat například v Košicích, ale natáčení bude probíhat v Praze, tak koordinátor pro herce i pomocný režisér musí počítat s tím, že nemohou hned další den od brzkého rána s hercem natáčet a pomocný režisér tomu musí přizpůsobit natáčecí plán.³

Koordinátor pro herce může svoji činnost v projektu ukončit již v přípravách, kdy předá veškeré podklady pomocnému režisérovi, nebo může být do projektu zapojen i v dalších etapách realizace.

1.2 Činnost koordinátora a pomocného režiséra v natáčecí etapě hraného televizního seriálu

Činnost koordinátora pro herce přímo navazuje na přípravnou fázi. Je hlavní profesí, která komunikuje s herci. Hercům předává informace ohledně nástupů na další natáčecí den. Informuje je o nástupech do kostymérny, jaké daný den natáčí obrazy, apod. Koordinátor pro herce jim také zasílá denní dispozice. Profese koordinátora pro herce se nikdy nevyskytuje přímo na place. Jedná se o člověka, který pracuje ze svého domova či kanceláře.

³ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

Ve vztahu s produkcí obvykle koordinátor pro herce zabezpečuje tok informací a žádostí, které od herců pramení. Nejčastěji se týkají jejich pick-upů a ubytování. Produkce konkrétní požadavky vyhodnotí a rozhodne, zda jim vyhoví či nikoliv.

V případě, že herci hrají představení v divadlech, tak koordinátor produkci informuje o tom, v kolik hodin herec v divadle musí být nejpozději k dispozici. Vedoucí natáčení nebo asistent produkce tuto informaci také zvýrazněně píše do denních dispozic.

Pomocný režisér a vedoucí natáčení musí také na základě místa natáčení počítat s přibližným časem dojezdu herce do místa, kde má závazek. Nestačí jim pouze vědět informaci, kdy představení začíná. Musí mít podrobný přehled i o dalších detailech. „Je sice fajn, že víme, že má herec například večerní představení v Národním divadle v Praze v 19:00 a hodinu před představením by měl být přítomen v divadle, ale je nesmírně důležité si vždy ověřit další podrobnosti, zda před tím například nemá „oprašovací zkoušku“ nebo nehraje až ve druhé polovině inscenace, tudíž by stačilo, když by po domluvě s vedením divadla a inspicientem představení dorazil do divadla později, apod. Každý čas navíc, kdy může mít produkce herce na place k dispozici, může být pro zvládnutí denního natáčecího programu velmi důležitý. Pokud je natáčecí program daný den opravdu hodně nabitý a herec nehraje v inscenaci hned od začátku či například nemá složité líčení, tak se s divadlem většinou dá dohodnout pozdější čas příjezdu, na který produkce herce přiveze do divadla.“⁴

Rozsah činností koordinátora pro herce v natáčecím období je široký a liší se projekt od projektu. V případě, že bude mít nějaký hraný televizní seriál například část natáčení v zahraničí, protože je ve scénáři motiv, který v České republice nelze natočit, tak koordinátor bude herce informovat ohledně specifických záležitostí, které s pobytem v zahraničí souvisí. Typickým takovým příkladem může být motiv moře. Koordinátor pro herce dostane od produkce informace k pobytu, transportu na letiště, co důležitého si s sebou kromě pasu mají vzít, zda jsou nějaká omezení na zavazadla, jak je vyřešeno cestovní pojištění, apod. Od herců naopak může koordinátor produkci či jiným složkám předkládat jejich specifické prosby, jako jsou například potápěčské brýle, pokud se má herec v obrazech potápat a jiné. Pokud není pozice koordinátora pro herce ve štábu přítomna, tak jeho činnost vykonává pomocný režisér, nebo jím pověřená osoba.

Pozice pomocného režiséra se v natáčecím období hraných televizních seriálů vždy vyskytuje na place. Jeho hlavním úkolem v natáčecím období je organizovat chod natáčení tak,

⁴ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

aby se veškerý program stihl natočit včas, dle předem stanoveného natáčecího plánu. I v natáčecí etapě pomocný režisér úzce spolupracuje s koordinátorem pro herce.

1.3 Činnost koordinátora v postprodukční etapě hraného televizního seriálu

Činnost koordinátora pro herce může skončit již s koncem natáčecího období nebo se tato profese může vyskytovat i v postprodukční fázi. Jeho nasazení se odvíjí od konkrétní dohody s producentem/výkonným producentem. Činnost koordinátora v postprodukční fázi už není tak intenzivní, ale spíše nárazová. V případě, že je koordinátor pro herce součástí natáčecího štábu, vyskytuje se tato profese obvykle i v této etapě hraného audiovizuálního díla. V postprodukční fázi projektů se herci obvykle účastní takzvaných postsynchronů či se některé role dabují. Domluvu s herci a koordinaci jejich časových možností si může řídit produkce, nebo v projektu zůstane koordinátor pro herce, který s herci podrobnosti konkrétně domlouvá. V případě, že v projektu i v této fázi působí pozice koordinátora pro herce, tak herce informuje a konkrétní termíny jejich postprodukčních prací s nimi domlouvá právě on.

Koordinátor herce informuje o přesných termínech a časech. Může pomáhat organizovat dopravu herců do postprodukčních studií. Stejně jako v předchozích fázích projektu je zodpovědný také za to, že všichni herci mají potřebné informace, které pro svoji činnost potřebují. V případě potřeby také hercům s dostatečným časovým předstihem posílá konkrétní stránky ze scénáře či upravené texty, které jsou daný den předmětem postprodukčních prací. Pokud by se náhodou v postprodukční fázi zjistilo, že je potřeba něco dotočit, bude s herci domlouvat konkrétní termíny dotáček.⁵

⁵ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

2 MOŽNOSTI PRÁCE S HERECKÝMI ZÁVAZKY

2.1 Producentická cesta

V případě, že producent/výkonný producent zvolí producentskou cestu, tak ve štábu bude vždy přítomen koordinátor pro herce. Ten organizačně podléhá výkonnému producentovi/vedoucímu produkce/vedoucímu natáčení a po stránce programu pomocnému režisérovi.

V praxi to vypadá tak, že herecký koordinátor zajistí pro pomocného režiséra podklady pro vznik natáčecího plánu. Natáčecí plán připravuje výhradně pomocný režisér ve spolupráci s koordinátorem pro herce. Výkonný producent/vedoucí produkce/vedoucí natáčení dají pomocnému režisérovi k plánu připomínky. Ten připomínky zpracuje. Po zpracování připomínek předá plán produkci, která ho schvaluje. Za splnění programu natáčecího plánu zodpovídá pomocný režisér, spolu s produkcí. Po schválení finální verze natáčecího plánu produkce plán vydává štábu. Koordinátor pro herce natáčecí plán posílá hercům. Při producentské cestě má produkce plnou zodpovědnost za organizaci celého natáčecího dne.

Vedoucí natáčení/asistent produkce připravuje denní dispozice. Od pomocného režiséra pouze dostane načasovaný program, tj. kolik času bude přibližně tvůrčí tým potřebovat pro natočení jednotlivých obrazů. Vedoucí natáčení/asistent produkce si veškeré další dílčí věci s ostatními složkami komunikuje sám. Od kostymérů a maskérů si zjistí, kolik budou potřebovat času pro přípravu jednotlivých herců, komparzu, apod. Na základě toho produkci vzniknou časy pro nástup herců do kostymérny/maskérny. Z toho také vyplyne, v kolik hodin má produkce daného herce přivést do zázemí, aby šel včas do přípravného procesu před natáčením. Vedoucí natáčení/asistent produkce si dále komunikuje s ostatními složkami dílčí věci, nástupy, případné pre-cally, apod. Domluví se s jednotlivými složkami a potvrdí si s nimi, že vše potřebné mají na další den připravené. Vedoucí natáčení je přímo odpovědný za časovost, aby všichni byli včas v místě, kde mají být a mohli tak vykonávat svoji činnost. Kromě denních dispozic připravuje i transport.

S koncem natáčecího dne produkce vydává denní dispozice, včetně transportu. Vedoucí natáčení pošle denní dispozice koordinátorovi pro herce, který je dále distribuuje hercům, včetně stránek ze scénáře, které další den točí. Koordinátor pro herce také hercům posílá SMS zprávu s časem nástupu na plac a s pick-upem na další den.

2.2 Režijní cesta

Pokud producent/výkonný producent zvolí režijní cestu, tak se ve štábu nevyskytuje profese koordinátora pro herce. Podklady pro sestavení natáčecího plánu připravuje asistent režie. Natáčecí plán připraví pomocný režisér. Výkonný producent/vedoucí produkce/vedoucí natáčení dají pomocnému režisérovi k natáčecímu plánu připomínky. Ten připomínky zpracovává. Po zpracování připomínek předá plán produkci, která ho schvaluje. Po schválení a odsouhlasení finální verze natáčecího plánu produkce plán vydává štábu. Natáčecí plán hercům pošle asistent režie.

U režijní cesty si program i organizaci natáčecího dne řeší režijní složka, která má plnou odpovědnost za celý natáčecí den. Pomocný režisér si organizuje plac. Ve většině případů to na place zvládá samostatně a asistent režie mu chodí na plac pomáhat pouze při natáčení náročnějších obrazů. Profese asistenta režie má plně pod kontrolou závazky herců a do jeho kompetencí spadá také příprava denních dispozic. Od pomocného režiséra dostane pouze načasovaný program, tj. kolik času bude přibližně tvůrčí tým potřebovat pro natočení jednotlivých obrazů. Ostatní dílčí věci si asistent režie s jednotlivými složkami komunikuje samostatně. Od kostymérů a maskérů si zjistí, kolik budou potřebovat času pro přípravu jednotlivých herců, komparzu, apod. Na základě toho vzniknou časy pro nástup herců do kostymérny/maskérny. Dále se dohodne s ostatními složkami, zda mají na další den vše připravené.

Ve chvíli, kdy má asistent režie tuto činnost hotovou a denní dispozice připravené k vydání, předá je vedoucímu natáčení/asistentovi produkce, který na základě informací z denních dispozic připraví transport. Do denních dispozic pouze doplní časy pick-upů jednotlivých herců, adresu a informace k lokaci, případně produkční poznámky, které jsou daný den aktuální. S koncem natáčecího dne produkce vydává denní dispozice, včetně transportu. Asistent režie informuje herce, v kolik mají další den nástup/pick-up a zasílá jim denní dispozice, včetně stránek scénáře, které další den točí.

3 SMLUVNÍ ZAJIŠTĚNÍ HERCŮ KONKRÉTNÍ PRODUKČÍ

Smlouva herci definuje podmínky smluvního ujednání a herce zavazuje pro konkrétní projekt. Jedná se o smlouvu o vytvoření uměleckého výkonu a o poskytnutí licence. Nedílnou součástí takovéto smlouvy jsou také nahlášené závazky herce po celé natáčecí období pro vznik natáčecího plánu. Závazky musí být odsouhlasené oběma stranami. Ve chvíli, kdy je smluvní ujednání, včetně závazků odsouhlaseno, tak smlouvu s hercem podepisuje producent, výkonný producent nebo vedoucí produkce.

Smlouva má několik základních bodů, které oběma stranám definují jejich práva a povinnosti. Mimo jiné hercům konkrétně definuje dobu plnění, tj. předpokládanou dobu příprav na natáčení a předpokládanou dobu natáčení. Ve smlouvách se také uvádí období postprodukčních prací. Je to pro případ, že by bylo nutné, aby se herci zúčastnili nahrávání post-synchronů, tedy dodatečného nahrání zvuku ve studiu, který má nahradit kontaktní zvuk.⁶

Veškeré termíny, které bývají ve smlouvách uváděny, jsou neměnné a mají přednost před dalšími novými závazky. Hrané televizní seriály se obvykle natáčejí po blocích a pro některé bloky nemusí být na začátku natáčení hotový natáčecí plán. Ve smlouvě je pouze upřesněno natáčecí období jednotlivých bloků a natáčecí plán vzniká až posléze. V době realizace může dojít ke změně těchto termínů z důvodů předem nepředvídatelných vlivů, které mohou v průběhu natáčení nastat. V takových případech se vždy musí brát v potaz umělcovy předem nahlášené závazky.

Smlouva o vytvoření uměleckého výkonu a poskytnutí licence nám jiné závazky umělce obvykle definuje takto: „Umělec není oprávněn v období, kdy podepíše Smlouvu o vytvoření Výkonu pro konkrétní projekt, přijmout žádné závazky, které by mohly časově, věcně či jinak omezit plnění Smlouvy, tj. bude ve sjednaných termínech producenta plně a výhradně k dispozici. Producent bude respektovat sjednané závazky Umělce před podpisem smlouvy. Součástí smlouvy je závazkový list, který předem sjednané závazky definuje. Veškeré další závazky, které nastanou po podpisu této smlouvy, se musejí podřídit danému projektu.“

3.1 Změny v natáčecím plánu v průběhu realizace a jejich příčiny

V dnešní době je poměrně běžné, že v natáčecím období nastávají změny v natáčecím plánu. Důvodů může být mnoho. Například se program nestihne natočit, protože nebylo vhod-

⁶ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

né počasí pro natočení daných obrazů nebo DIT technik smaže natočený materiál, který se musí následně přetáčet, nebo herec nenahlásil závazek, který ve svém plánu měl a místo toho, že s ním produkce měla točit do večera, musí odjet už v poledne, apod. Rád bych nyní představil několik situací ze své vlastní praxe, kdy nenahlášený nebo nesprávně evidovaný závazek vedl ke změnám v natáčecím plánu v průběhu natáčecího procesu.

Jako první bych rád zmínil příklad kolize jednoho herce při natáčení seriálu s divadelním představením z důvodu nenahlášení závazku hereckým agentem. V tomto případě jsme při natáčení projektu využívali takzvanou režijní cestu. Koordinátor pro herce nebyl přítomen ve štábu a závazky si zajišťoval pomocný režisér.

Bylo okolo poledne a připravovali jsme denní dispozice na další natáčecí den. Jednalo se o natáčení ve velmi specifické lokaci, kterou byla vazební věznice a s daným hercem jsme měli ve věznici natáčet v průběhu celého dne, jelikož celý program byl tento den postavený primárně na tomto herci. Natáčení ve věznici je vždy velmi specifické. Musí probíhat za přísného dohledu pracovníků věznice. Aby tam filmovému štábu bylo dovoleno natáčení realizovat, tak je nutné se jejich požadavkům maximálně přizpůsobit, jako je například natáčení o víkendech, apod. U tohoto projektu jsme si vždy závazky herců navíc kontrolovali pomocí webů jednotlivých divadel, kde herci byli v angažmá nebo hostovali. Při obvyklé kontrole jsme zjistili, že herec, se kterým máme zítra natáčet ve věznici celý den, má od 18 hodin večerní představení v Praze. Natáčecí směna byla nasazena 7:00 – 19:00. V plánu byl pouze jeden obraz, který jsme bez tohoto herci mohli natáčet. Nutno ještě dodat, že natáčení probíhalo 200 km od Prahy a herec měl večerní představení odehrát v jednom z pražských divadel. Cestovní čas z místa natáčení do divadla byl přibližně 3 hodiny, což pro nás znamenalo, že herec musí odjet z dějiště natáčení nejpozději ve 14 hodin, aby byl v divadle včas. Herec byl v tomto případě zaměstnancem divadla a jeho role neměla alternativu. Pro nás v tu chvíli nastala velice svízelná situace, protože jsme věděli, že daný program nelze za této situace stihnout a k tomu natáčíme ve specifické lokaci, kam je složité se případně vracet. Chyba vznikla z důvodu nenahlášení tohoto závazku hereckým agentem pomocnému režisérovi. Byly pouze dvě možnosti, jak s touto situací naložit. Buď pomocný režisér přizpůsobí natáčecí plán divadelnímu představení a herec ve 14 hodin odjede do Prahy a program nestihneme, nebo budeme s hercem natáčet celý den podle natáčecího plánu. V takovém případě ovšem herec divadelní představení nestihne a divadlo bude po někom požadovat kompenzaci za ušlý zisk. Okamžitě jsme začali s pomocným režisérem vymýšlet, jak tuto situaci nejlépe vyřešit. Po dlouhých úvahách jsme nakonec do-

spěli k tomu, že jsme s hercem natočili všechny obrazy, které se odehrávaly v interiérech, což bylo do 14 hodin zvládnutelné. Každopádně jsme velmi dobře věděli, že se budeme muset ještě před věznicí vrátit, abychom tam s daným hercem dotočili 3 exteriérové obrazy. Začali jsme tedy řešit, co budeme natáčet po odjezdu herce do Prahy, protože do konce natáčecí směny budeme mít ještě přibližně 5 hodin. Po vyzkoušení různých variant jsme k natáčecímu programu ve věznicí přidali ještě jeden dlouhý obraz, který se odehrával na jiné lokaci. K přeskupení obrazů v jednotlivých natáčecích dnech jsme potřebovali nejen potvrzení lokace, ale také jsme museli obrazy před věznicí naplánovat na jiný natáčecí den. Museli jsme si tedy ověřit závazky všech herců, zda nám budou v daný den k dispozici. Situaci jsme nakonec ještě ten den zdárně vyřešili, program jsme naplánovali na jiný natáčecí den a před věznicí se vrátili o dva týdny později. Pro producenta to ve výsledku znamenalo několik „hercodnů“ navíc, protože hercům přibyly natáčecí dny. Ve výsledku se tedy nenahlášení hereckého závazku prodražilo o několik desítek tisíc korun.

Dalším příkladem bych opět rád odkázal na to, jak je pozice koordinátora pro herce ve filmovém štábu důležitá. V tomto případě jsme opět využívali režijní cestu. Tentokrát se jednalo opět o specifickou a finančně náročnou lokaci – zámek. S daným hercem jsme měli opět natáčet v rámci celého dne. Jednalo se o posunutou směnu 16:00 – 4:00. Lokací byl tentokrát zámek v regionu Českomoravské vrchoviny. Pomocný režisér evidoval závazek herce na další natáčecí den v podobě večerního představení v Košicích. V tomto případě jsme však dva dny před natáčením zjistili, že herec, se kterým máme tuto noc natáčet na Vysočině do 4 hodin do rána, má být další den v 11:00 hodin v Košicích, z důvodu oprašovací zkoušky, protože představení, se kterým v Košicích se souborem hostují, delší dobu nehráli. Herec, se kterým máme celou noc natáčet, má v tomto představení hlavní roli a v brzkých ranních hodinách má se souborem vyjíždět vlakem z Bratislavy. S pomocným režisérem jsme zvažovali možnosti, jak tuto situaci co nejlépe zvládnout. Začátek směny jsme posunuli o hodinu, tedy na 15:00. Veškeré obrazy s hercem jsme nakonec měli hotové ve 2 hodiny ráno. Hned po natáčení měl herec připravené auto a řidič ho odvezl do Bratislavy. Cestovní čas z lokace byl přibližně tři hodiny. V Bratislavě byl včas a brzy ráno mohl odcestovat vlakem do Košic s ostatními členy divadelního souboru.

Těmito příklady jsem chtěl pouze poukázat na to, jak je důležité u herců důsledně evidovat jejich závazky, protože pokud se například jedná o takto posunutou natáčecí směnu, tak člověk, který závazky eviduje, musí velmi dobře vědět, co herec dělá další den. Nestačí pouze herci sdělit, že natáčíme 8.3., ale potřebuje vědět i potřebný zbytek informace, že

8.3. bude posunutá směna a budeme s natáčením končit až 9.3. v brzkých ranních hodinách. Tímto se pak vyhneme případným dohadům a termínovým kolizím.

4 ČINNOST HERCŮ V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH

V českých podmínkách dělíme herce do dvou základních skupin. Rozdělení je dáno na základě jejich činnosti ve filmové a divadelní branži. První skupinu tvoří herci, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru v některém z českých divadel. V tomto případě se jedná o herce, kteří jsou v angažmá. Druhou skupinou jsou herci na volné noze, neboli osoby samostatně výdělečně činné.

4.1 Herci jako zaměstnanci divadla

První skupinou jsou herci, kteří jsou zaměstnanci divadel.

V určitém divadle mají uzavřený pracovní poměr a ten je nadřazen jakýmkoliv dalším aktivitám herce. Ve většině případů lze s vedením divadla pro účely natáčení domluvit, že herec nebude v průběhu natáčecího období zkoušet nové inscenace, ale bude hrát pouze již nazkoušená představení. Zaměstnanecký poměr je pro herce určitou jistotou a zárukou. Ovšem v některých případech může plánování natáčecího procesu zkomplikovat, v krajním případě dokonce herci natáčení zcela znemožnit. Pokud mu bude natáčení kolidovat například se zkoušením nové inscenace v divadle, tak vzhledem k tomu, že je herec v zaměstnaneckém poměru, toto zkoušení bude mít před natáčením přednost. Bude záležet na konkrétní domluvě vedení divadla s hercem nebo produkcí, zda mu natáčení umožní, či nikoliv. To stejné platí i v případech, kdy divadlo reprízuje inscenace, ve kterých herec účinkuje.

Pokud má být herec v hraném televizním seriálu obsazen do hlavní role, tak je pro přípravu natáčecího plánu a celý průběh natáčecího období velkou výhodou, pokud herec v divadle nehraje představení denně. V opačném případě může tento fakt ovlivnit účinkování herce v hraném televizním seriálu a pokud mu divadlo neumožní být produkci v určitých termínech k dispozici, může být v krajním případě zcela nahrazen jiným hercem.

4.1.1 Divadelní fermany

Ferman je interní divadelní plán nebo také rozpis činnosti konkrétního divadla.⁷ Ferman v divadle je obdoba natáčecího plánu při realizaci hraných audiovizuálních děl. Vytváří ho tajemníci divadel v součinnosti s asistenty režie daných divadelních představení. Ferman velmi podrobně sděluje program představení a zkoušek pro jednotlivé kalendářní dny

⁷ *Slovník cizích slov* [online]. [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/ferman>.

v daném měsíci. Existuje několik druhů fermanů – měsíční, čtrnáctidenní, týdenní, denní. Rozdíl je v jejich podrobnosti. Záleží na konkrétních divadlech, jak dlouho dopředu fermany připravují. Programové fermany se většinou vytváří s 2-3 měsíčním předstihem. Každé divadlo pak vytváří dlouhodobé výhledy na celou divadelní sezónu. Co se týče obsazení hlavních rolí v hraných televizních seriálech, tak pro tyto role si produkce herce domlouvá například rok předem. Následné plány a obsazování daných herců do nových divadelních inscenací se tomu mohou přizpůsobit. Fermany jsou pro produkci důležité, protože jí konkrétně řeknou, které dny herec hraje na domovské scéně, kdy má plánovaný zájezd s představením do jiného města či země, kdy zkouší, zda je například zařazen do obsazení nové inscenace, zda má v daném měsíci nějaké „oprašovací zkoušky“, z důvodu, že se některá inscenace delší dobu nahrála, apod. Týdenní či denní fermany pouze konkrétně upřesňují plánovaný program divadla – například: 10:00–14:00 – dopolední zkouška, 15:00–17:00 – korepetice, 18:00–22:00 – večerní zkouška, 19:00 – představení XY, apod.⁸

S divadly většinou za produkci komunikuje koordinátor pro herce. Pokud není koordinátor součástí štábu, tak pomocný režisér nebo jím pověřená osoba. Důležitou roli hrají také konkrétní vztahy koordinátora pro herce/pomocného režiséra/asistenta režie s konkrétním divadlem, které pak mohou usnadnit další domluvu.

4.2 Herci na volné noze

Druhou skupinou jsou herci „na volné noze“. Ti naopak nemají žádný nadřazený pracovní poměr. Tuto skupinu umělců nazýváme osobami samostatně výdělečně činnými. Tito herci jsou v určitém slova smyslu svobodnější. Nikdo jim neurčuje jejich práci, ale sami si vybírají projekty, ve kterých budou účinkovat. Co se týče plánování natáčení při realizaci hraných televizních seriálů, tak může být u herců na volné noze výhodou, že si sami určují svůj vlastní pracovní program. Neznamená to však, že by tato skupina herců nehrála v divadlech a byla produkci neustále k dispozici. Jen je to v jejich případě jednodušší, protože jsou herci divadly najímáni pro konkrétní inscenace formou hostování. Pokud herci na volné noze přijde nabídka hostovat v některém z divadel, tak záleží pouze na jeho rozhodnutí, zda nabídku přijme či nikoliv.

⁸ Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 PŘÍPADOVÁ STUDIE HRANÉHO TV SERIÁLU KRIMINÁLKA 5.C

V praktické části bakalářské práce se budu zabývat realizací dětského detektivního seriálu Kriminálka 5.C, na němž jsem měl možnost být součástí produkčního týmu.

5.1 Představení projektu

„Kriminálka 5. C je hraný detektivní seriál s výrazným etickým poselstvím. Skupina dětí v něm pátrá po pašerácích zvířat. Jde tedy o dramatické a napínavé příběhy s detektivní zápletkou. Jádrem party dětských detektivů v čele se ctitelem klasických detektivek Petrem Míkinou (Matěj Sedlák) žije ve Zlíně, kde se také většina příběhů odehrává. Petrovými pomocníky jsou především jeho spolužáci z 5. C, jeho sestřenice Eliška (Kateřina Vorlová), která je talentovaná „ajtáčka“ a také kamarádi Igor (Andy Kummer), který se do Zlína přistěhoval ze Slovenska, a Kája, kluk, který bydlí spolu se svým otcem na ubytovně (Matěj Havelka). Součástí party je také Petrův mladší bratr Filip (Milo Kay Kennedy).

Děti volené detektivní postupy samozřejmě využívají všechny dostupné moderní prostředky (počítače, videozáznam apod.). Pátrání je to velice pestré a mnohdy i značně překvapivé. V zorném poli zájmu naší detektivní party se ocitají nejen pašeráci kriticky ohrožených a zákonem chráněných druhů papoušků, želv, plazů, orchidejí nebo motýlů, ale také vybírači vajíček z orlích hnízd nebo nezákonní chovatelé tygrů. V podstatě platí, že co díl, to případ dotýkající se jiného živočišného druhu. Svou roli v příbězích hrají pochopitelně také rodiče hlavních protagonistů, zejména potom rodiče Petra Mikiny (Martin Myšička a Lenka Krobotová), kteří jsou přírodovědci. Dále také např. Kájův poněkud nekonformní tatínek (Roman Zach), ale hlavně Igorův děda Vlček, kriminalista na penzi (Boleslav Polívka).

Pátrání malých detektivů se díky seznámení se sestrami Beátou a Agátou a s jejich maminkou Editou Kramárovou (Zuzana Konečná) přeneslo v některých dílech i na Slovensko (ať už do Bratislavy nebo do atraktivního prostředí Vysokých Tater), kde obě sestry žijí. Tady poznáme i slovenského kolegu dědy Vlčka Jána Debnára. Svou roli ve vyprávění sehraje i mladá televizní reportérka Dorota Straková (Veronika Lapková), dále také celá škála drobných, ale často spíše větších podvodníků a zloduchů v čele s ústředním padouchem a šéfem celého klanu Benny Rybou. Právě honem na tohoto zločince jsou protkány všechny díly seriálu. S každým dalším pokračováním se děti k Bennymu Rybovi více přibližují, aniž

ovšem tuší, kdo Benny Ryba je a jak vypadá. Kromě ústřední detektivní linky je nedílnou součástí seriálu i linie vztahová a v neposlední řadě i nezbytná porce humoru.“⁹

„Seriál Kriminálka 5.C byl natáčen v období od června do října 2018 a odvysílán byl na podzim v roce 2019 na stanici ČT Děčko. Jedná se o česko-slovenskou koprodukcí.“¹⁰ Režisérem je známý slovenský filmový a divadelní režisér Juraj Nvota. Několik dílů režírovala také jeho dcera Tereza Nvotová a český režisér Petr Nikolaev. Kamery se ujal nadějný slovenský kameraman Tomáš Stanek.¹¹ Natáčelo se v Česku i na Slovensku. V České republice se natáčelo především ve Zlíně a jeho okolí. Celkově bylo 63 natáčecích dní.¹²

5.2 Aplikování producentské cesty

Při realizaci hraného televizního seriálu Kriminálka 5.C jsme využívali producentskou cestu. V přípravách seriálu s herci komunikoval výhradně koordinátor pro herce. Ten zajišťoval veškeré informace a herecké závazky pro dané natáčecí období, které následně předával pomocnému režisérovi, který připravoval natáčecí plán. V tomto případě vzniklo mnoho verzí natáčecího plánu. Ve chvíli, kdy byl natáčecí plán považován za finální, jej pomocný režisér předal ke schválení produkci, respektive výkonnému producentovi, vedoucímu natáčení a vedoucímu produkce. Při využití producentského způsobu měla organizačně celé natáčení v rukou produkce a pomocný režisér pouze časoval denní program.

Denní dispozice a transport připravoval vedoucí produkce/vedoucí natáčení. Vedoucí natáčení si každý den s kostymérkami a maskérkami stanovoval časy pro přípravu herců a s ostatními složkami si vždy řekl veškeré důležité informace k dalšímu natáčecímu dni, případně dřívější nástupy vybraných složek štábu, apod. Na základě podkladů od koordinátora pro herce připravoval vedoucí natáčení dopravu na následující natáčecí den. S koncem natáčecího dne ji produkce vydávala společně s denními dispozicemi.

Po dobu natáčení nadále s herci komunikoval koordinátor pro herce. Informoval je o důležitých informacích, nástupech, apod. Ve výjimečných případech tomu po domluvě s produkcí bylo jinak a herce informovala produkce. Pozice asistenta režie se v tomto případě vyskytovala ve štábu pouze v průběhu natáčecího období. Přípravnou fázi organizoval ko-

⁹ *Česko-Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616981-kriminalka-5-c/prehled/>.

¹⁰ *Novinky.cz* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/nazlinsko-se-vraci-stab-rodinneho-serialu-kriminalka-5-c-v-regionu-stravi-dalsich-15-dnu-40197041>.

¹¹ *Česko-Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/616981-kriminalka-5-c/prehled/>.

¹² *Novinky.cz* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/nazlinsko-se-vraci-stab-rodinneho-serialu-kriminalka-5-c-v-regionu-stravi-dalsich-15-dnu-40197041>.

ordinátor pro herce v součinnosti s pomocným režisérem, výkonným producentem a vedoucím produkce.

V tomto případě se koordinátor pro herce ve štábu vyskytoval během celého realizačního období, tedy od příprav až po postprodukci, kdy s některými herci termínově řešil nahrávání postsynchronů či dabování některých rolí, z důvodu česko-slovenské koprodukce.

Přítomnost profese koordinátora pro herce se nám na tomto projektu velice osvědčila. Herecké závazky byly vždy pečlivě hlídány, takže v průběhu natáčecího období nedošlo k žádným nenahlášeným závazkům herců.

Pro produkci dále koordinátor pro herce připravoval informace k dopravě a ubytování. Při přípravách projektu pomáhal také s domluvou kostýmních zkoušek nebo pro kostyméry zajišťoval míry od jednotlivých herců. Dále připravoval některé podklady pro herecké smlouvy a zajišťoval obsazení vedlejších rolí a epizod.

5.3 Vznik natáčecího plánu

Natáčecí plán obvykle vzniká minimálně měsíc před začátkem natáčení jednotlivých natáčecích bloků. Seriál Kriminálka 5.C byl typickým příkladem toho, že tomu tak nemusí vždy být.

Vzhledem k tomu, že se neustále upravovaly a přepisovaly scénáře, tak se s nimi měnil i natáčecí plán. Například několik dní před natáčením se po jedné ze scénářistických úprav ve scénáři změnilo několik motivů. Některé byly například zcela vypsány a nahrazeny novými. Natáčecí plán se v přípravné fázi neustále měnil. Podobně to pak v menší míře probíhalo i během natáčecího období.

Především pro pomocného režiséra a koordinátora pro herce to bylo velkou komplikací. Pomocný režisér musel na základě nových scénářů neustále upravovat natáčecí plán a koordinátor pro herce hercům zasílal nové verze natáčecího plánu. Problémy se scénáři se vyskytovaly po celou dobu realizace tohoto projektu, což komplikovalo práci celému štábu. Bylo velkou výhodou, že jsme ve štábu měli zkušeného koordinátora pro herce, který měl evidované herecké závazky pro celé natáčecí období. Díky tomu i přes veškeré změny nevznikly v natáčecím plánu žádné kolize a neevidované herecké závazky, které by natáčecí proces zkomplikovaly.

ZÁVĚR

Na základě svých vlastních praktických zkušeností při natáčení hraných televizních seriálů jednoznačně zastávám názor, že je pozice koordinátora pro herce v natáčecím štábu nepostradatelná. Pomocí konkrétních příkladů ze své praxe se v této práci snažím ukázat její funkčnost a důležitost. V praxi jsem se pomocí získaných zkušeností přesvědčil, že je lepší při natáčení uplatňovat producentskou cestu, kdy za organizaci celého natáčecího dne odpovídá produkce. Je také výhodou, že koordinátor pro herce není přítomen při natáčení na place a může závazky a případné komplikace řešit okamžitě. V případě aplikování režijní cesty není vždy možné, aby pomocný režisér nebo jím pověřená osoba řešila herecké závazky hned, protože tato profese má mnoho dalších povinností během natáčení.

Vždy, když byl součástí štábu koordinátor pro herce, tak v závazcích nevznikaly termínové kolize v průběhu natáčení. Pokud jsme při natáčení využívali takzvanou režijní cestu a koordinátor pro herce nebyl součástí štábu, došlo k tomu, že ve většině případů v průběhu natáčení vplynuly neevidované, špatně evidované či nenahlášené závazky, které následný průběh natáčení zkomplikovaly a prodražily.

Je také výhodou mít při natáčení silnou osobnost v pozici pomocného režiséra, ve kterém má produkce, respektive výkonný producent, jistou oporu a ví, že je na něj spolehnutí. Produkci to může velice usnadnit její činnost.

SEZNAM ZDROJŮ

1. Interview s Olgou ČAPKOVOU, koordinátor pro herce, Praha 12.1.2019.
2. *Slovník cizích slov* [online]. [cit. 2020-01-10]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/ferman>.
3. *Česko-Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.csfid.cz/film/616981-kriminalka-5-c/prehled/>.
4. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2020-01-04]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/na-zlinsko-se-vraci-stab-rodinneho-serialu-kriminalka-5-c-v-regionu-stravi-dalsich-15-dnu-40197041>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

TV	televizní seriál
VP	večerní představení
GZK	generální zkouška
ND	natáčecí den
DIT technik	osoba pověřená zálohováním natočeného materiálu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Příklad herecké tabulky	15
Obrázek 2 Závazky herců televizního seriálu Kriminálka 5.C	15